

درسنامه درس هشتم

*** واژه آموزی

وقتی دو کلمه ی معنی دار با یکدیگر ترکیب شوند و معنی جدیدی بسازد ، کلمات مرکب ساخته می شود .
از ترکیب یک کلمه ی معنی دار + دوست ، کلمات معنی دار جدیدی ساخته می شود .
مثال : وطن + دوست ← وطن دوست ← به کسی می گویند که وطن خود را دوست دارد ← این دو کلمه اسم است .

شرح حال نویسی

یکی از مهارت های نگارش ، نوشتن شرح حال از افراد بزرگ است . در شرح حال نویسی ، نویسندگان رویدادهای مهم زندگی خود یا زندگی شخصیت های مشهور دین ، دانش ، تاریخ ، ادبیات یا سیاست را شرح می دهد . در شرح حال نویسی باید به نکات زیر توجه کرد :

(۱) در شرح حال نویسی مطالبی در مورد وضع فرهنگی ، اجتماعی ، خانوادگی یا خاطرات خود یا دیگران

می نویسیم .

(۲) در شرح حال نویسی از جنبه های نهانی شخصیت ، احساس ها ، امیدها و آرزوها می نویسیم .

(۳) شرح حال مورد نظر را از کتاب هایی در این زمینه انتخاب کنیم .

(۴) می توانیم در مورد شرح حال دیگران از بزرگ ترها یا فیلم هایی که دیده ایم استفاده کنیم .

(۵) از جزئیات و مطالب گفته شده در نگارش درس سوم (زمان ، مکان ، شخصیت) استفاده کنیم .

بیشتر بدانیم

علی اکبر دهخدا در سال ۱۲۵۷ در تهران متولد شد ، وی لغت شناس ، سیاست مدار و شاعر ایرانی است که مولف لغت نامه ی دهخدا نیز بوده است . از آثار او می توان به لغت نامه ، امثال و حکم ، چَرند و پَرند ، مجموعه مقالات ، دیوان شعر و ... اشاره کرد .

تمرین

(۱) دانش آموز عزیز با واژه ی دوست پنج کلمه ی مرکب بساز و معنی آن ها را بنویس ؟

.....

.....

(۲) هر کلمه را به معنی مربوط به آن وصل کنید ؟

☐ کسی که هنر را دوست دارد ، می گویند .	☐ میهن دوست
☐ کسی که خدا را دوست دارد ، می گویند .	☐ هنر دوست
☐ کسی که میهن خود را دوست دارد ، می گویند .	☐ خدا دوست

(۳) دو کلمه مانند زرین بنویسید ؟

.....

(۴) جمله ی زیر را با استفاده از کلمه های داده شده تغییر بده ؟

- نبردِ دلاوران ایرانی شگفت آور بود . جان خود را در راهِ وطن فدا کردند .

(جنگ) .....

(شجاعان) .....

(عجیب) .....

(میهن) .....

(۵) معنی جمله های زیر را بنویسید ؟

- آفتاب ، تازه تاریکی شب را کنار زده بود .

.....

- امیدها یکباره به نومیدی گرائید .

.....

- تاریکی بر همه جا سایه افکنده بود .

۶) بخوان و بیندیش « آوازی برای وطن » پنج جمله که تشبیه در آن ها به کار رفته باشد پیدا کن و بنویس ؟

۷) پیامِ بخوان و بیندیشِ آوازی برای وطن را دو سطر بنویس ؟

۸) زاغِ بور برای رسیدن به وطن از چه مکان هایی عبور کرد ؟

۹) نقشه ی عناصر داستان ، آوازی برای وطن را بکش و بنویس ؟

۱۰) شرحِ حال اسد الله شعبانی را بنویس (با توجه به قوانین شرح حال نویسی) ؟

۱۱) زاویه ی دید در روان خوانی آوازی برای وطن را مشخص کنید ؟

تست های درس

۱) بیت زیر چند جمله دارد ؟

وطن داری آموز از ماکیان

پدر خنده بر گریه ام زد که هان !

الف) ۴ جمله ب) ۳ جمله ج) ۲ جمله د) ۱ جمله

۲) شعر « وطن دوستی » سروده ی کیست ؟

الف) ناصر خسرو ب) اسدالله شعبانی ج) علی اکبر دهخدا د) هوشنگ ابتهاج

۳) جمله ی آب جویبار مثل اشک چشم زلال بود چه آرایه ی ادبی دارد ؟

الف) تناسب ب) تشبیه ج) تشخیص د) گزینه های الف و ب

۴) کدام گزینه از عناصر داستان نیست ؟

الف) شخصیت ها ب) پیام ج) حوادث و رویدادها د) متن داستان

۵) مقصد سفر زاغ بور کجا بود ؟

الف) یافتن مکانی سرسبز و خوش آب و هوا ب) رسیدن به وطن

ج) رفتن نزد خانواده اش د) یافتن دریا ، یا یک چشمه زلال

۶) مفعول در مصراع زیر کدام گزینه است ؟

به منقارم آن سان به سختی گزید .

الف) منقار ب) سختی ج) منقارم د) در منقارم

۷) کدام ترکیب با بقیه فرق دارد ؟

الف) چتر زیبا و رنگارنگ ب) باغی زیبا و پر از پرنده

ج) برگ های پر پشت درختان د) نسیمی گرم و خشک

۸) کدام گزینه « جمع » است ؟

الف) پرندگان ب) بادبان ج) ماکیان د) کوهسار

۹) کدام گزینه ضرب المثل نیست؟

- الف) کوه به کوه نمی رسد ، آدم به آدم می رسد ب) سالی که نکوست از بهارش پیداست ج) میهن دوستی نشانه ی ایمان است د) جوینده ، یابنده است

۱۰) یورش یعنی :

- الف) فرمان ب) حمله ج) اطاعت د) مزار
- ۱۱) کدام گزینه از قهرمانان ایرانی نیست؟

- الف) سهراب ب) رستم ج) آریوبرزن د) اسکندر
- ۱۲) در کدام گزینه مسند مشاهده می شود؟

- الف) نبرد دلاوران ایرانی شگفت آور بود ب) چیرگی دشمن را بر خانمان دید ج) دلیرانه پیکار کردند د) هزاران سرباز و سردار شجاع به خود دیده است

* خودسنجی درس هشتم :			
ن	ق	خ	خ

۱) کلماتِ مرکب با « دوست » می سازم .

۲) شرح حال نویسی را به خوبی یادگرفته ام .

۳) از درس زاغِ بور و وطن دوستی را آموختم .

۴) در خواندن لحن حماسی را به کار می برم

* والدین سنجی :			
ن	ق	خ	خ

۱) او کلماتِ مرکب با « دوست » می سازد و معنی می کند .

۲) شرح حال نویسی را به خوبی یادگرفته است .

۳) از درس ۸ و زاغ بور میهن دوستی و حس غرور به وطن را آموخته است .

۴) با لحن حماسی به خوبی آشنا شده است .